

OBČASNÍK SPUSA

LEDEN 2014

číslo 1.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA – THE SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA
ČESKO-AMERICKÝ KLUB – THE CZECH-AMERICAN CLUB
POBOČKA PRAHA – hlavní město

Díky laskavosti našeho Vzdělávacího střediska pokračuje **výuka angličtiny**, a to každý čtvrtek, nově od 13.15 do 14.15. Rovněž v lednu bude pokračovat i náš **kulturní program s přátelským posazením**, a to níže uvedené pátky vždy od 15 hodin. Nyní již máme nový monitor (TV s velkou úhlopříčkou) a po odborném propojení s novými reproduktory s prvotřídní zvukovou technikou je zajištěn kvalitní obraz i poslech. Těšíme se na Vaši účast – zajišťuje pan Zbyněk Liška.

10. ledna Can – Can (muzikál v délce 2 hodinu 15 minut,

17. ledna Cestománie: Brazílie; Itálie – na cestě po Elbě; Gruzie – země bitev a mýtů; Itálie – Sicílie, celkem 2 hodiny 43 min.

24. ledna lohitney Houston a Count Basie, celkem 1 hodina 52 minut,

31. ledna Past, dobrodružný film USA, celkem 1 hodina 41 minut.

Americké Vánoce: Vánoce považuje většina Američanů za nejdůležitější svátky v roce. Většina jsou křesťané, a tak většina obchodů je zavřena, a to nejen přes svátky, ale dokonce některé již jeden den předem. Pro obchodníky jsou to žně, ale Američané obdarovávají i přátele, sousedy a přispívají i na charitativní záležitosti. Dárky rozdává výhradně Santa Claus. Ten žije na Severním pólu, kde má továrnu na hračky. Ty rozdává dětem v noci z 24. na 25. prosince a to výhradně komínem. Děti tak rozbalují dárky až 25. prosince. Jako výraz poděkování se mu nechává sklenice mléka a talíř sušenek. Pro jeho soby se připraví i několik mrkví. Nejznámější ze sobů je Rudolph.

Jméno Santa Claus vzniklo z holandského pojmenování pro svatého Nicholase (Sintaklass). Dlouho nebyl znám, i když ho Holanďané přivezli do Ameriky již v 17. století. Ve známost přišel až s knihou Irwinga Washingtona v roce 1809. To již kouřil dýmku, létal ve svém kočáře bez sobů a ještě neměl červený obleček. Rovněž ještě nebydlel někde na severu. Roku 1863 byl pojmenován Santa Claus a s novým jménem získal i soby a také svůj červený oblek.

Američané nejedí kapry, ale pečené krocany, husy, kachny nebo šunky polité brusinkovou omáčkou. Dezerty jsou již rozmanitější, a to biskupský chlebiček, dýňový koláč, ovocný pudink polívaný brandy, koláčky plněné kandovaným ovocem apod. Vánoce se liší i podle států, a tak na Havaji začínají s příplutím tzv. Vánoční lodi s nákladem tradičních pokrmů a Santa se rovněž připlouvá po lodi.

Zvykem mezi sousedy je soutěžit o vyšší stromeček, také o více světel nejen na stromečku, ale i na domě.

Muslimské Rusko? V Ruské federativní republice je v současnosti 23 milionů muslimů z celkového počtu 144 milionů obyvatel, teda asi 15%. Jejich podíl však rychle narůstá. V Rusku je to 1,4 dítěte na jednu ženu a v Moskvě 1,1 na etnickou Rusku. Muslimské ženy rodí v průměru 2,3 dětí, ale v Moskvě tatarské ženy 6 dětí a čečenské a ingušské dokonce asi 10. Navíc, asi tři až čtyři miliony muslimů se přestěhovalo do Ruska z bývalých sovětských republik, hlavně z Azerbajdžánu a Kazachstánu. Kromě toho někteří etničtí Rusové přestoupili k islámu. Předpokládá se, že muslimský demografický nápor bude mít hluboký dopad na ruskou zahraniční politiku. Očekává se, že během pěti let budou muslimové tvořit až polovinu armádních branců. Již nyní však je oficiální názor, že islám je nedílnou součástí Ruska, a že tedy Rusko jako stát a civilizace nemůže existovat bez islámu a muslimů.

V nedávné době ubodání Jegora Ščerbakova, pětadvacetiletého etnického Rusa, zřejmě muslimem z Azerbajdžánu, vyvolali masivní nepokoje proti emigrantům s následným zatčením asi 1200 občanů. Reakce Kremlu jsou tak rozporné a bývalý prezident Dimitrij Medvěděv se již v roce 2009 pokoušel o uklidnění tím, že zdůraznil význam islámu v Rusku, a že „Rusko nemá potřebu získávat přátelství muslimského světa: naše země je totiž jeho organickou součástí“.

Podklady: Daniel Pipes, Muslimské Rusko?, Washington Times 21. 10. 2013 a KL 2013/3. (Daniel Pipes je ředitelem Middle East Forum ve Filadelfii a je předním světovým arabistou a expertem na islám. Více o něm naleznete na www.danielpipes.com)

Jak jsme budovali socialismus: Někde jsem četl o dani za „demokracii“ s otázkou, zda si někdo z nás v roce 1989 přál dnešní skutečnost a uváděli asi 30 položek. Pro ilustraci pět z nich uvádím, a to: aby bylo 600 000 nezaměstnaných a 30 000 bezdomovců; aby vodu zdražili na 80 násobek ceny roku 89; aby plyn zdražili na 15 násobek; aby elektriku zdražili na 15 násobek; aby se bytů stavěla polovina a byty zdražili na 50 násobek. Není to však jednoduché srovnávání. Amerika Sověty uzbujila a komunismus zcela zkrachoval a po ujetém vlaku zbyly snad jen ty koleje.

Dle komunistů živnostníci, řemeslníci a zemědělci vykořisťovali sami sebe, nebo dokonce členy své rodiny. Tak znárodnili nejen fabrikanty, ale i trafikanty. Pak z nich udělali družstva, na která se přisála spousta partajníků a úředníků. Trpěli také jakousi fobií, že každou chvíli může vzniknout nová světová válka. Z těchto důvodů se v západní části tehdejšího Československa nově neinvestovalo. Výjimkou byla např. energetika, která však nebyla odsířena ani odprašena a místním to vyrovnávali jakýmsi příplatkem, kterému se říkalo pohřebné. Pamatuji si z projektování v Hutním projektu, kde jsem byl

zaměstnán, že rozpočty byly jakousi italskou směsí z tehdy různě odlišných finančních prostředků. Byly to generální opravy (GO), tzv. ZSNR (zařízení a stroje nezahrnuté do stavebního rozpočtu, nová technika, apod., ale nesměly to být nové investice. Tak se konzervovalo staré zařízení. Na Kladně na Koněvu (dříve Pražská železářská) poháněl blokovnu (z ingotů se válcovaly jakési pražce a po dalším nahřátí se z nich vyválcovaly třeba kolejnice) parní stroj typu, který na počátku 20. století poháněl torpédovky císaře pána. Za první světové války pak již torpédovky měly turbíny. Hutní průmysl byl důležitý pro zbrojení, a tak cukrovary apod. na tom byly ještě podstatně hůře. Válečné lodě císaře pána byly jakousi doménou českého průmyslu. Něco málo zbylo Jugoslávii i po druhé světové válce. Když je dávaly do šrotu, byli tam naši odborníci, kteří části přebírali tak, aby u nás mohly ještě budovat socialismus. Takové obstarožité výrobní zařízení samozřejmě pak nemohlo obstát v tržní soutěži. Zdravotnictví bylo sice tzv. zdarma, ale pobyt v nemocnici znamenal krácení nemocenské. Pokud měl někdo potíže s ledvinami, pak ti starší měli smůlu. Přístroje na dialýzu bylo málo, a tak se kádřovalo koho léčit a koho nikoliv. I nižší komunistické kádry měly své výhody. Lékaři měli např. pro jejich recepty zvláštními razítky a lékárny jim pak musely obstarat i zcela nedostatkové léky.

Mezinárodní kosmická stanice (ISS): V současnosti je hlavní doménou světové kosmonautiky tato obrovská stanice, která se postupně stavěla ve výšce 400km, a to pěti světovými velmocemi. Na palubě se střídají šestičlenné posádky kosmonautů z celého světa. Po vyřazení z provozu amerických raketoplánů zajišťují dopravu kosmonautů ruské lodě Sojuz a zásobování bezpilotní lodě z Ruska, Japonska a Evropy. Třetí exemplář evropské lodě označované ATV je v současné době ukotven k této stanici. Na stanici ISS probíhají stovky experimentů, které zkoumají planetu Zemi, lidské tělo (zejména vliv beztíže). Součástí stanice je také evropská laboratoř Columbus. Evropská kosmická agentura (ERSA) se pak podílí na provozu více způsobů. Pro nás je zajímavé, že členem ESA je i naše republika.

Po ukončení používání raketoplánů podepsala NASA koncem roku 2008 smlouvy se soukromými společnostmi z USA tak, aby nebyli zcela závislí na ruské technice. Jedná se o společnosti SpaceX a Orbital Sciences Corporation a smlouva je na 20 bezpilotních zásobovacích misí k orbitální stanici v celkové hodnotě 3,5 miliardy dolarů. Do programu postupně přibývaly další společnosti, které vyvíjejí své kosmické lodě.

Kalifornská firma SpaceX zkušebně vyzkoušela svou loď Dragon již na přelomu let 2010 a 2011, ale vzhledem k náročnosti se zásobování ISS realizovalo až v polovině roku 2012. Jednalo se o vyložení nákladu 520kg a odvozu 660kg zpět s přistáním v Tichém oceánu. Dosud to již bylo 3x a staví vylepšenou kosmickou loď Orion. Kromě toho tato společnost Space Exploration Technologies (SpaceX) vypustila pomocí nosné rakety Falcon 9 z Mysu Canaveral první telekomunikační družici SES-8 v noci na 04. 12. 2013. V minulosti se jednalo o evropské rakety Ariane a ruské Protomy, ale služby SpaceX jsou údajně podstatně levnější.

Edward Gibbon (1737 – 1794) byl jedním z nejvýznamnějších anglických historiků. Zabýval se zejména dějinami Římské říše a jeho hlavním dílem byl „*Úpadek a pád Římské říše*“. Zdá se však, že od té doby se toho moc nezměnilo. Lehce se můžeme přesvědčit, zda důvody pádu tehdejší říše se případně netýkají i nás:

- 1/ Valná většina obyvatel preferuje zábavu před prací.
- 2/ Tradiční role otců, jako živitele rodin, je zpochybňována. Množí se rozvrácené rodiny a svobodné matky.
- 3/ Senioři jsou zanedbáváni. Lidé pečují o domácí mazlíčky více než o své rodiče.
- 4/ Literatura a umění se stávají bezduchými. Vytváří se planá zábava za každou cenu a tzv. umělecká díla jsou ošklivá, nevkusná, nic neříkající, ale přesto za ně bohatí zaplatí obrovské sumy.
- 5/ Čestná vojenská služba vlastní je odmítána, zpochybňována, vysmívána a posléze zákonem zrušena. Armádu tvoří jen žoldnéři.
- 6/ Pracující lidé jsou zesměšňováni a jako vzor se staví pokrytci, populisté, pochybní umělci a tzv. celebrity.
- 7/ Daňové zatížení obyvatelstva stále roste a stát přerozděluje neúměrně vysoké částky. Lidé se nebojí nepracovat, protože se o ně stát vždy nějak postará.
- 8/ Úroveň vzdělání rapidně klesá.
- 9/ Státní dluh roste do nikdy nesplacitelné výše.
- 10/ Přestává se vyrábět a pěstovat, protože výroba doma je moc drahá. Potravin a výrobky se dovážejí.
- 11/ Kdo se dostal do pozice, kde může ze státního krást, většinou tak činí. Postižitelnost těchto je velmi malá.
- 12/ Počet a výchova dětí je vnímáno jako obtěžující a děti se rodí stále méně.
- 13/ Léty osvědčené mechanismy, chránící poctivě před podvodníky, náhle selhávají.
- 14/ Veřejné funkce se stávají kořistí zisku. Udělují se za úplatky, a kdo je získal, chce z nich kořistit, aby se mu vynaložený úplatek několikanásobně vrátil.
- 15/ Staletími předků prověřené hodnoty – jako čest, smysl pro povinnost, zodpovědnost, nadšení pro práci, pro dobročinnost, zápal pro věci veřejné, jsou vysmívány a zesměšňovány.
- 16/ Šíří se cynismus.
- 17/ Šíří se plýtvání, nestřídnost, znevažování znalostí, dovedností a poctivé práce.
- 18/ Do země přichází velké množství cizinců.
- 19/ Politikové nabízejí iluze, která si vynucuje zábavu a státní podpory (chléb a hry).
- 20/ Občané stále na všechno nadávají.

Dovoluji si připomenout možnost placení letošních členských příspěvků. Můžete osobně nebo přímo na náš účet, který má čís: 135 135 383/ 0300 Poštovní spořitelny, tj. kdekoliv na poště nebo z bankomatu. Současně připomínám i prosbu na zaslání vašich příspěvků do Občasníku.
Za pražskou pobočku Petr Jílek

PF 2014